
Kitap Tanıtımı

Teaching Psychiatry Putting Theory into Practice

Editörler: Linda Gask, Bülent Coşkun ve Davi Baron Wiley-Blackwell, 2011

Editörleri arasında değerli meslektaşımız Prof. Dr. Bülent Coşkun'un yer aldığı, psikiyatri eğitiminin hemen her yönünü ele almayı amaçlamış olan bu kitap, tıp öğrencilerinden psikiyatri asistanlarına ve birinci basamak hekimlerine uzanan bir yelpaze içinde farklı düzeylerde psikiyatrinin nasıl öğretilmesi gerektiğini, sorunları ve çözüm yollarını, değiştirilmesi ya da geliştirilmesi gereken uygulamaları kapsamlı bir biçimde ortaya koyuyor.

Önsözde, Michele Pato'nun vurguladığı gibi doktor kelimesinin kökeni olan "docere" nin anlamı tanı koymak ya da tedavi etmek değil, "öğretmektir". Psikiyatrlar, meslek yaşamları boyunca, yalnızca öğrencilerini ve asistanlarını değil, hastalarını, hasta yakınlarını, toplumu ve bir yandan da kendi kendilerini eğitmek sorumluluğunu taşırlar. Bu kitapta "ne öğretilmeli" sorusundan çok "bu sorumluluğun nasıl yerine getirileceği" sorusuna cevap aranmaktadır.

Kitabın ilk bölümünde editörler, eğitimin yalnızca bir bilgi aktarım süreci olmadığını, duygusal ve davranışsal bileşenlerin de önemli rol oynadığı bir süreç olduğunu vurguluyorlar. Bir tıp öğrencisinin nasıl ve neden psikiyatri uzmanlık eğitimini seçtiği sorusuna cevap aramak ve psikiyatrinin seçilmesini sağlayacak koşulları yaratmak, özellikle psikiyatrinin bu anlamda bir krize girdiği günümüzde çok anlamlı ve gerekli görünüyor. Çünkü Dünya Sağlık Örgütü her 10000 (on bin) kişiye bir psikiyatr düşmesini önerirken, dünya nüfusunun yarısında (192 ülkenin %47.6 sında) yüz bin kişiye düşen

psikiyatr sayısının bile birden az olduğu vurgulanıyor. Geriye dönük araştırmalarla psikiyatrinin daha çok tercih edildiği ve daha az istendiği dönemlere ilişkin etkenler gözden geçirilirken "stigma" konusu ortaya çıkıyor ve psikiyatriye karşı olumsuz tutumların azaltılmasında da yine eğitimin rolü üzerinde duruluyor. Eğitim ortamının, eğitimcilerin ilgili, aktif ve etkileşime açık oluşlarının ve eğitime verdikleri önemin belirleyici olduğu ortaya konuyor.

Tıp öğrencilerine ve uzmanlık öğrencilerine yönelik psikiyatri müfredatı geliştirme çalışmaları kitabın iki ayrı bölümünde işlenirken, eğitimin değerlendirilmesinde kullanılması önerilen güncel yöntemler de bunları izleyen bir bölümde yer alıyor.

Davranış bilimleri tıp öğrencilerine, bu konuları faydalı ve ilginç bulacakları şekilde nasıl öğretilir? Tıp eğitiminde yeni bir "teknoloji" olan "probleme dayalı öğrenme" mezuniyet sonrası asistanlık eğitiminde nasıl kullanılmalıdır? Temel görüşme becerileri ve psikoterapinin gerektirdiği daha gelişmiş beceriler nelerdir ve nasıl kazandırılır? Bu soruların her biri ayrı bir bölümün konusunu oluşturuyor.

Davranış bilimlerinin nasıl, kim tarafından, ne zaman öğretileceği sorularını ortaya koyan bölümde bu alanda karşılaşılan güçlükler/engeller ve bunların aşılması için öneriler bir tabloda özetleniyor. Farklı disiplinlerin (psikoloji, sosyoloji, genetik, nörobilim vd.) bu eğitim sürecinde yer almasının özel bir işbirliği ve iletişim gerektireceği; ayrıca kuramsal bilgilerin klinik becerilerle mutlaka ilişkilendirilmesi ve hatta senkronize edilmesinin önemi vurgulanıyor.

Yedinci Bölüm'de psikiyatri uzmanlık eğitimi için yapılacak programların, mutlaka, "Programı Geliştirme" - "Programı Değerlendirme" - "İyileştirme Gereken Alanları Belirleme" evrelerini kapsayan döngüsel bir nitelik taşıması gerekliliği ortaya koyuluyor; psikofarmakoloji ve psikoterapi müfredatları için örnek modeller veriliyor.

Temel görüşme tekniklerinin eğitime ve psikoterapinin hem sınıf ve süpervizyon ortamlarında hem de vaka tartışmaları ile nasıl öğretilceğine ayrılan bölümler, kitabın en başından itibaren yer alan psikiyatri eğitiminde hasta-hekim ilişkisine ve psikoterapiye verilmesi gereken önem ve öncelik gereğince bu konuları ayrıntılı biçimde işliyor. Aynı şekilde kültürel duyarlılığın da geliştirilmesi, psikiyatri eğitiminin içinde mutlaka yer verilmesi gereken bir konu olarak ayrıntılı bir biçimde işleniyor.

“Psikiyatri Eğitimcileri için Teknoloji” başlıklı bölümde içinde bulunduğumuz bilişim çağında eğitimciye yardımcı olacak araçlar ve yöntemler tanımlanıp, psikiyatri eğitimi için başvurulabilecek online kaynaklar sıralanıyor.

Kitabın son bölümü “Bir Eğitimci Olarak Psikiyatrist” başlığını taşımakta. Bu başlık, tedavi süreçlerinde, hasta ve hasta yakınlarına karşı hem hekimlik hem eğiticilik yapmak durumunda kalan tüm psikiyatristler için çok geçerli ve ilgi

çekici bilgiler sunuyor. Kitabın editörlerinden David Baron ve Bülent Coşkun’un birlikte yazdıkları bu bölümde eğitici eğitiminin önemi vurgulanmakta; tıp öğrencileri, psikiyatri asistanları, diğer tıp çalışanları ve birinci basamak hekimlerinin aynı zamanda birer eğitici olarak yetiştirilmesi için, eğitimcilerin eğitimi çerçevesinde ne yapılması ve nasıl yapılması gerektiği ve bu yapılanların sonuçlarının hangi ölçütlerle değerlendirilebileceği gözden geçirilmekte ve bir tabloda özetlenmektedir.

Bu kitap, hem çok önemli bir konuda yazılmış olması hem de seçilen alt başlıkların meslek yaşamımızda sık karşılaşılan durumlara ışık tutması bakımından ilgiyi hak etmektedir. Her bölümde yer alan özetleyici tablolar okumayı kolaylaştırmakta ve zevkli kılmaktadır. Kitap, özellikle akademik ortamda ya da eğitim hastanelerinde çalışan ve eğiticilik sorumluluğu taşıyan her psikiyatri için başucu kitabı niteliğindedir.

Prof. Dr. Berna Uluğ